

תחנת דלק רוחנית - חג השבועות לפי הקבלה

תחנת דלק רוחנית

לפני כל חג, לפני כל נקודת ציון בלוח השנה העברי, על מנת להבין איזה חלון נפתח בפני כל אחד בבואו אל אותה נקודת ציון בזמן, חשוב להתעמק בנקודת הנצחיות של הרוחני. האריז"ל אמר שאם אדם היה עושה את כל מה שמצווה עליו במעגל השנה, היה יכול בשנה אחת לגמור את כל התיקון של נשמתו, מפני שבכל שנה נמצאת תוכנת התיקון כולה. אלא שרובנו לא מצליחים להשלים ולכן שנה זה מלשון שונה, גם 'אחר', אבל גם 'חוזר', שתוכנת התיקון חוזרת אלינו באופן שונה כל שנה. גם המילה 'חג' היא מלשון לחוג, לשון מעגל, שאנו מגיעים שוב אל החג בצורה מעגלית. הכל למען בואנו אל התכלית ואל תיקונו של עולם.

יש חוק קבוע בלימוד פנימיות התורה והוא, שאין העדר ברוחניות. ממש כפי שבת-קול היוצאת מפיו של אדם מהדהדת ותלויה בחלל לנצח, כך גם ברוחני. מאורע שהתרחש פעם אחת, קיים ועומד לנצח. הכל תלוי במדרגת האדם, באיזו מידה יוכל להתחבר לאותו המאורע. כך גם מתן תורה. כתוב בשם הבעל שם טוב זיע"א שהאדם מחויב כל יום לשמוע את עשרת הדיברות על הר סיני, וידוע שקודם שהוא היה לומד תורה עם תלמידיו, ביחד היו שומעים את הקולות והרעמים שהיו במעמד הר סיני.

כתוב בספר 'שמעתי' בשם "בעל הסולם", "ענין מתן תורה שהיה במעמד הר סיני, אין הפירוש שאז ניתנה התורה פעם אחת ואחר כך נפסקה, אלא אין העדר ברוחניות, כי זה ענין נצחי שאינו נפסק, ומצד הנותן אין שינוי, אלא כל השינויים תלויים במקבלים" (שמעתי, מאמר ר"ח). הכתוב ממשיך, "בכל שנה ושנה, יש זמן קבלת התורה, מטעם שהזמן הוא מוכשר לאתערותא דלתתא, משום שאז מתעורר הזמן שהיה מגולה אצל התחתונים האור של מתן תורה, לכן יש התעוררות למעלה שנותנת כח לתחתונים שיוכלו לעשות את הפעולה של הכשרה לקבלת התורה, כמו שהיו אז מוכנים לקבלת התורה" (שם). יוצא מדברים אלה, שכל מי שעניו בראשו, חייב להתעורר בחוזה לקראת חג השבועות, זמן מתן תורה, מפני שזוהי מעין תחנת דלק רוחנית בה יכולה הנשמה לקבל אור גדול של חיות, אור התורה.

עצרת

עם ישראל מצווה בתורה לחוג שלושה רגלים, סוכות, פסח ושבועות. בשני הראשונים אנו חוגגים שבעה ימים ואילו שבועות הוא חג של יום אחד. חז"ל קראו לשבועות עצרת. בסוכות, לאחר שבעת הימים בסוכה, אנו חוגגים את שמיני עצרת. כתוב בספר התודעה ששבועות נקרא עצרת, "לפי שעיקר ענינו של חג זה שהוא שמיני שאחר שבעה ימי חג המצות וקשור עימם; המשכם הוא וסיומם. ימי הספירה שביניהם אינם מפסיקים, שהם כחולו של מועד שאינו מפסיק בין חג ראשון לאחרון. נמצא שיום זה הוא כשמיני עצרת שלאחר החג, ולכן קראוהו על שמו, כלומר, עצרת של פסח" (ספר התודעה, מאמרי סיון). מתגלה כאן דבר מופלא, למעשה פסח ושבועות הם חג אחד וכל תקופת ספירת העומר היא בעצם יחידה אחת, מצוה ארוכה הנמשכת על פני שבעה שבועות. למרות, שספירת העומר היא תקופה לא פשוטה עבור רבים, בכל זאת היא נתפסת כחג מתמשך, תקופה של בנייה רוחנית חיובית, כפי שנראה בהמשך.

עצירות במעגל השנה

שמיני עצרת וחג העצרת הם שני ימים טובים שמסיימים תקופה של חמישים יום קדושים במעלתם. חג העצרת בא לאחר חמישים יום הנספרים מיום ראשון של חול המועד פסח. חג העצרת - שבועות הוא למעשה היום החמישים ואחד, כמנין נ"א. שמיני עצרת בא לאחר תקופת חמישים יום המתחילה בראש חודש אלול, ובתוכה כל המועדים - ראש השנה, יום הכיפורים וסוכות, ומסתיימת בשמיני עצרת שהוא היום החמישים ואחד, כמנין נ"א. שני ימי עצרת אלו הם ימים בעלי קדושה יתרה, בהם אנו לא מצווים בשום מצוה מעשית, כמו אכילת מצות או נענוע לולב. זאת מפני שימים אלה הם למעלה מכל עשייה, ימים של ייחוד שלם בין הבורא לבינינו, בין הקב"ה וישראל. הייחוד והקדושה היתרה מתבטאים בלימוד ושמחה בתורה, קבלת התורה בשבועות ושמחת תורה בשמיני עצרת.

שבועות

דוד המלך מתפלל בתהילים, "אָבָא ה', הוֹשִׁיעָה נָא; אָבָא ה', הַצְּלִיחָה נָא" (תהילים קי"ח, כ"ה). למעשה, בפסוק זה מרומז כל מעגל השנה, כשהמילה 'נא', מרמזת על היום הנ"א, בסיום התקופות של חמישים יום הנ"ל. אומר ה"נתיבות שלום", "התקופה שקודם שמיני עצרת היא ימי דינים ותשובה, שהיא (עבודה) ב"סור מרע", ולכן מבקשים, "אָבָא ה', הוֹשִׁיעָה נָא", שיושיענו (מהרע שבחיינו, מהרע שבתוכנו)... וכנגד חג השבועות שהוא אחרי תקופה של אהבה, ראשה בפסח שהוא מידת אהבה וסופה בקבלת התורה בשבועות, שעניינה "עשה טוב", (לעורר את הטוב שבקרבתנו), על זה נאמר, "אָבָא ה', הַצְּלִיחָה נָא..." (נ"ש שבועות).

אנו לומדים ששני הימים טובים האלה מאירים את כל השנה. חג השבועות מקבל הקדושה מפסח ועד אליו וקדושתו מאירה את מחצית השנה עד הימים הנוראים, וקדושת שמיני עצרת מאירה את כל החורף עד פסח. שתי הקדושות אינן קדושות רק לשעה אחת, לזמן שלהן, אלא שהן עוצרות ואוצרות את הקדושה לכל התקופה שבאה מיד אחריהן. לכן אומר האריז"ל שכל מי שנוהג את ליל שבועות כראוי, מובטח לו שיחיה עד סוף השנה. בלימוד זה אנו זוכים לראות את הסדר המופלא של הבריאה במעגל הזמן של השנה. איך ניתן לכל יהודי ההזדמנות לתקן את נפשו ב"סור מרע, וְעֲשֵׂה-טוֹב" (תהילים ל"ד ט"ו) ולהכין כלי ראוי לאור.

עצרת בפנימיות

הרמב"ן אומר שעצרת פירושו שהקב"ה אומר לישראל, היו עצורים איתי, בחינת, בואו ונשמח אני ואתם (רמב"ן, ויקרא). עצרת הוא יום של שמחה עצומה בכל העולמות. "בעל הסולם" מסביר שכל תנועה מקורה בחסרון. האדם לא עושה כל תזוזה, אלא להשלמת חסרון המתגלה בו. כמו היד המושטת אל הכוס על מנת להרוות את הצימאון. בבוא, לעומת זאת, אין חסרון כלל. ח"ו לומר שיש בו חסרון, כי ממי יקבל? אור אינסוף ממלא כל המציאות. לכן, מנוחה מוחלטת היא תכונה המשויכת לבוא. העצירה של עצרת מקושרת למנוחה זאת. בימים אלה, כאמור אנו עוצרים עם הקב"ה. הנפש שלנו מגיעה למצב של עצירה ומתמלאת בשמחה אמיתית.

ר' לוי יצחק מברדיטשוב אומר שעצרת משמעותה לעצור ולקלוט את השפע העליון (קדושת הלוי). ביום הנ"א אנו עוצרים וקולטים את כל הקדושה שאספנו וקיבלנו בחמישים יום שקדמו לעצרת. נפשנו עוצרת מטרדות העולם הזה ומתפנה לקבלת השפע, לחיבור עם האור, לקבלת התורה הקדושה, באהבה ושמחה גדולה.

קדושת היום

עוד אנו לומדים על הקדושה הגדולה של חג השבועות, על היותו תחנת עצירה המכילה בתוכה אור כה גדול, מדבריו הקדושים של ר' אלימלך מליז'נסק. הוא אומר, שבספר התורה, קדושת הקלף החלק בין האותיות גבוהה מקדושת אותיות התורה עצמן. מפני שלכל אחת מהאותיות יש רק את הקדושה שלה עצמה, אבל הקלף החלק כולל את הקדושה של כולן ("נעם אלימלך" על התורה). למעשה כל אות היא צמצום של האור, והגוויל, הקלף, הוא ממש בבחינת אור אינסוף עצמו.

באותו אופן, ימי ספירת העומר מפסח עד שבועות, הם ימים של דין, של צמצום. בכל יום מתגלה אור מסוים ואנו מתקנים בחינה מסוימת של ז' הספירות התחתונות שבתוכנו - חסד שבגבורה, יסוד שבנצח וכו'. חמישים הימים האלה הם בבחינת אותיות התורה, כנ"ל, וחג השבועות, עצרת, הוא בבחינת הקלף החלק, המקום והזמן בו מתגלה האור הגדול.

מנחה חדשה

כתוב, "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם, מִמִּחְרַת הַשַּׁבָּת, מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם, אֶת-עֹמֶר הַתְּנוּפָה: שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת, תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה. עַד מִמִּחְרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית, תִּסְפְּרוּ מִמְּשִׁים יוֹם; וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה, לַיהוָה" (ויקרא כ"ג ט"ו). בתקופת בית המקדש, מיד למחרת הפסח, היו מקריבים את מנחת העומר, מנחת שעורים ובסיום הספירה, בחג

שבועות

השבועות, היו מקריבים מנחה חדשה, מנחת חיטים. שעורים זה מאכל בהמה וחיטים זה מאכל אדם, להורות לנו את הדרך הרוחנית שאנו עוברים בימי הבנייה של ספירת העומר. מעבר מתודעה של בהמה אשר פניה פונות ארצה, טרודים רק בעניינים גשמיים, לתודעה של אדם שעיניו נשואות השמימה בקומה שלמה וזקופה. זוהי תקופה של בניה והתחדשות המגיעה לשיאה בחג השבועות.

כתוב על יציאת מצרים, "וְאֶשָׁא אֶתְכֶם עַל-כַּנְפֵי נְשָׁרִים" (שמות י"ט ד'). רש"י מפרש, "כנשר הנושא גוזליו על כנפיו שכל שאר העופות נותנים את בניהם בין רגליהם לפי שמתיראין מעוף אחר שפורח על גביהם. אבל הנשר הזה אינו מתירא אלא מן האדם, שמא יזרוק בו חץ, לפי שאין עוף אחר פורח על גביו, לכך נותנו על כנפיו, אומר, מוטב יכנס החץ בי ולא בבני". הקב"ה נושא אותנו על כנפיו כמו נשר, אלא שיש כאן גם רמז נפלא על מהות העבודה הרוחנית שלנו בחג השבועות.

נשר נקרא בשמו משום שכאשר הוא מזדקן, הוא משיר את כל נוצותיו הישנות ומתחדש בנוצות חדשות. כמו שכתוב בתהילים, "תִּתְחַדֵּשׁ כַּנְשָׁר בְּנֶשֶׁר נְעוּכִיכִי" (תהילים ק"ג ה'). אומר ה"נתיבות שלום", "צריך איש יהודי להסיר מעצמו בזה החג הקדוש את כל עברו הישן ולהתחדש כבריה חדשה" (נ"ש שבועות). זה ענין, "מְנַחֵה הַדָּשָׁה, לְהַיִּי". במקום שנעסוק בתיקון הדרך שבה הלכנו, בשבועות, ניתנת לנו ההזדמנות לקבל עלינו את התורה מחדש, לפתוח דף נקי, להתחיל דרך חדשה. אם נרכז את כל התודעה שלנו אל היום הקדוש הזה, נוכל לצאת ממנו כבריה חדשה ממש.

"ליליא דכלא"

עיקר העבודה בחג השבועות הוא התיקון שאנו עושים בליל שבועות, הנקרא בפי המקובלים, "ליליא דכלא", הלילה של הכלה. מי זאת הכלה ומהו התיקון שאנחנו עושים לה בלילה הזה? הכח הרוחני של כלל נשמות ישראל, כביכול, האמא של נשמות ישראל, זוהי השכינה הקדושה. הנשמות שלנו הם הכלים שנבראו כדי לקבל את השפע האינסופי של הבורא, בבחינת אישה המקבלת מבעלה. לפני כל מצוה אנו אומרים, לשם ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתא, שיהיה חיבור שלם בין הקב"ה והשכינה. בהנחת התפילין כל בוקר, אנו אומרים את הפסוק, "וְאֶרְשָׁתֶּיךָ לִי, לְעוֹלָם; וְאֶרְשָׁתֶּיךָ לִי בְצִדְקָה וּבְמִשְׁפָּט, וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים" (הושע ב' כ"א). למעשה, כל העבודה הרוחנית סובבת על עניין הזיווגים, החיבורים בין האור והכלים. בשבועות החיבור הזה מגיע לשיאו. בליל שבועות השכינה מתכוננת לחתונה עם בעלה, הקב"ה. משום שלמחרת בתפילת מוסף, אנו עומדים ממש במעמד הגדול של קבלת התורה, מעמד של חתונה. לכן גם נקרא החג 'שבועות', מלשון שבועה. שיש בו ב' שבועות, ישראל נשבעים מחדש לקב"ה שישמרו לו אמונים והקב"ה מחדש את שבועתו לישראל שלא יחליפם בשום אומה אחרת, ממש כמו ברית נשואין. על זה אמרו חז"ל פרוש הפסוק, "בְּעֶטְרָה, שְׁעֵטְרָה-לוֹ אָמוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ" (שיר השירים ג' י"א), זה מתן תורה, שכמו שבנישואין שני הצדדים מתחייבים להיות מסורים זה לזה, כך בחג השבועות יש שבועה הדדית (תענית כ"ו).

קישוטי הכלה

כאמור, כל תקופת ספירת העומר היא הכנה לרגע הזה. הכנה המגיעה לשיאה בתיקון ליל שבועות. הלילה בו אנו מכינים את הכלה לכניסתה לחופה בבוקר של החג. כתוב בזוהר הקדוש, "...כל החברים שהם בני היכל הכלה, צריכים באותו הלילה, שלמחרתו (ביום השבועות), הכלה נועדת להיות תחת החופה עם בעלה, להיות עמה כל אותו הלילה, ולשמח עמה בתיקוניה שהיא מתתקנת בהם. דהיינו, לעסוק בתורה, ומתורה לנביאים, ומנביאים לכתובים, ובדרשות המקראות, ובסודי החכמה. משום שאלו הם התיקונים שלה ותכשיטיה, והיא הכלה, ועלמותיה, באה ועומדת על ראשיהם, ומתתקנת בהם כל אותו הלילה, ולמחרת, אינה באה לחופה אלא עמהם. ואלו (החברים העוסקים כל הלילה בתורה), נקראים בני החופה. וכיון שבאה לחופה, הקב"ה שואל עליהם, ומברך אותם, ומעטר אותם בעטרותיה של הכלה. אשרי חלקם" (הקדמת ספר הזוהר).

ליל שבועות הוא לילה לבן, לילה שבו אנו נשארים ערים ומחברים את האור של יום האתמול עם האור של

שבועות

יום המחר. בקבלה זה נקרא תיקון כרת, תיקון שמגיע עד הכתר, אותן אותיות 'כרת' ו'כתר'. חז"ל תיקנו סדר לימוד מיוחד ללילה הזה, אותו אפשר למצוא בכל אחד מסידורי החג. בלימוד המשותף אנו נוגעים בכל פרד"ס התורה, מהפשט עד הסוד. ישנם כ"ד ספרים בתנ"ך - תורה, נביאים, כתובים, ואלה נקראים כ"ד קישוטים של הכלה. התורה שאנחנו לומדים בלילה הזה עולה ומקשטת את השכינה הקדושה, את כלל נשמות ישראל, על מנת שתוכל להתחבר עם בעלה, הקב"ה.

כשר' שמעון והחברים עסקו בתיקון ליל שבועות, אמר להם ר' שמעון: "בני, אשרי חלקכם, כי למחר לא תבא הכלה אל החופה, אלא עמכם, משום שכל אלו המתקנים תיקוני הכלה בלילה הזה, ושמחים בה, כולם יהיו רשומים וכתובים בספר הזכרון, והקב"ה מברך אותם בשבעים ברכות ועטרות מהעולם העליון"(שם).

סדרות של עשר

דבר נוסף שחשוב להתבונן בו בבואנו אל חג השבועות זאת העובדה שבמעמד הר סיני הגיע לסיומו תהליך שהתחיל בבריאה. העולם נברא בעשרה מאמרות, אולם על העשרה מאמרות האלה התלבשו עשר קליפות של טומאה. טומאה מלשון אטום, חושך שמסתיר את האור, פרעה וכל חיילותיו. לכן ביציאת מצרים ניתנו עשר מכות, כדי לשבר את אותן עשר קליפות ולהגיע למעמד הר סיני לקבל את עשר הדיברות, שהן בעצם הגילוי בעולם הזה של עשר המאמרות שמרכיבות את הבריאה, והדברים עמוקים מאוד.

בכל שנה, המהלך הזה מתנהל בנפש של כל אדם - עשרה מאמרות, עשר מכות, עשר דיברות. אחרי שבראש השנה העולם והאדם כמו נבראו מחדש, ואחרי שבפסח יצאנו ממצרים באמצעות עשר המכות, עכשיו, בחג השבועות יש לנו את האפשרות לגלות מחדש את עשר הדיברות בחיינו, להסיר את הלוט מעל האור של הבריאה בתוכנו.

מעמד הר סיני

לפני סיום ואולי על מנת שבאמת נקבל מעט השראה לקראת מתן תורה, כדאי לקרוא קצת במדרשים הרבים על מעמד הר סיני. ממקומנו קשה לנו לתפוס את עוצמת המעמד שהיה והעיון במדרשים נותן מעט טעם ללב. כתוב, "כשנתן הקב"ה את התורה, ציפור לא ציפצף, עוף לא פרח, שור לא געה, אופנים לא עפו, שרפים לא אמרו קדוש, הים לא נדעזע, הבריות לא דיברו, אלא העולם שותק ומחריש, עד שיצא הדיבור"(שמות רבה), וכתוב, "יצא קול ראשון והשמים והארץ רעשו ממנו, והימים והנהרות ברחו, ההרים והגבעות נתמוטטו, וכל האילנות כרעו, והמתים שבשואל חיו ועמדו על רגליהם, וכל העתידים להבראות עד סוף כל הדורות, שם עמדו עמהם בהר סיני" (פדר"א), וכתוב, "וכששמעו ישראל את הדיבור יוצא מפי הקב"ה, חזרו לאחוריהם שנים עשר מיל ויצאה נשמתן. כיון שראו מלאכי השרת שפרחה נשמתן של ישראל, אמרו לפניו: למי אתה נותן התורה למתים או לחיים? מיד הניף הקב"ה גשמי חיים על ישראל שיקבלו התורה ברוח נדיבה, והיו מלאכי השרת מניפים להם במניפות" (עשה"ד), ועוד "שלח לכל אחד ואחד מישראל שני מלאכים, אחד שמניח ידו על ליבו שלא תצא נשמתו, ואחד שמגביה ראשו שיוכל לראות את בוראו, והקב"ה נתן להם רשות שיהיו יכולים להסתכל בכבודו"(עשה"ד), ולסיום, "מיד פתח להם הקב"ה שבעה רקיעים ושבעה ארצות ואמר: ראו, אתם עדי שאין כמוני במרומים ובארץ, ראו שאני אחד ונגליתי אליכם בכבודי ובתפארתתי" (עשה"ד).

פתחנו ואמרנו שאין העדר ברוחני, מה שהתגלה בהר סיני, קיים בנצחיות, ואם נזכה, נוכל גם אנחנו להתחבר לאותו מעמד ממש ממקומנו אנו.

חירות

אולי חלק מאתנו שואלים, למה אני צריך להתחבר לזה? מדוע בכלל אני צריך לקבל את התורה? אולי אני לא שומר תורה ומצוות ואם כן למה אני צריך את כל זה, ואולי אני כן שומר תורה ומצוות ואז, לשם מה

שבועות

אני צריך לקבל את התורה מחדש? כדי להבין זאת, צריך לגעת במהות הרוחנית של התורה. התורה אינה ספר חוקים או ספר היסטוריה, היא תורת חיים. היא ניתנה לנו כמתנה אינסופית של אור על מנת לעזור לנו בתיקון שלנו בעולם הזה, בכל יום מחדש.

כתוב על לוחות הברית, "והלַחַת--מַעֲשֵׂה אֱלֹקִים, הַמָּה; וְהַמְּכַתֵּב, מְכַתֵּב אֱלֹקִים הוּא--חֲרוֹת, עַל-הַלַּחַת" (שמות ל"ב ט"ז), ואמרו חז"ל, אל תקרא חרות אלא חירות (שמו"ר מ"א). מה שיורד מהר סיני בליל שבועות זה אותה חירות שניתנה בפעם הראשונה במעמד מתן תורה. זה לא חופש במובן המוכר לנו. רבי עקיבא אומר, "והמצודה פרוסה על כל החיים" (אבות ג' י"ט), כל העולם נמצא בכלא גדול. הכלא הגדול הוא הרצון לקבל, האגואיזם שלנו. לכן אמרו חז"ל, חירות ממלאך המוות, חירות מאותה אנרגיה של סוף, של חוסר, של צמצום השפע, חירות פנימית, חירות בדעת, יציאה מהעבדות לרצון לקבל, והפיכתו לרצון לקבל על מנת להשפיע. מה שאנחנו יכולים לזכות לו במעמד הר סיני, בחג השבועות, זה חיבור לתודעה של אור, של השפעה, וכתוצאה מכך, של דבקות עם הבורא. זאת המתנה האמיתית שהתורה יכולה להביא לכל אדם באשר הוא.

סוף דבר

לסיום, חשוב שנצור בלבנו שישנו תנאי אחד בלתי מתפשר שבלעדיו לא ניתן לקבל תורה, ולא משנה כמה הכנה נעשה לקראת החג הקדוש הזה. כשבאו עם ישראל אל הר סיני לקבל את התורה, כתוב, "יִיחַן-נֶשֶׁם יִשְׂרָאֵל, נֶגְדַד הָקָר" (שמות י"ט ב'). רש"י מפרש, "כאיש אחד בלב אחד". עם ישראל הגיעו למצב תודעה של אחדות מושלמת ורק אז יכלו לקבל את התורה. בכמה מקומות מסביר "בעל הסולם" שאמנם מצד הבורא מתן תורה כבר היה, אבל מצדנו טרם היתה קבלת התורה בשלמותה. על מנת שאנו נוכל לקבלה בשלמותה אנו חייבים להגיע לאחדות, להיות "כאיש אחד בלב אחד". להסיר מעלינו את קליפת הרצון לקבל, להתנער מהאגואיזם שלנו, ממחיצות הברזל אשר מפרידות ביננו, ולקבל על עצמנו אהבת ישראל שלמה. כמו שאומר האריז"ל שאם אדם רוצה שתפילתו תתקבל, מוטב שיאמר לפני התפילה, "הריני מקבל עלי מצות עשה של 'ואהבת לרעך כמוך' והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאודי". לפני חג השבועות, לפני שנגיע אל התיקון של ליל שבועות ואל מעמד מתן תורה של הבוקר, כדאי שנתבונן כל אחד בנפשו פנימה, היכן הוא אוחז באהבת חברים, באהבת ישראל. כגודל אחיזתו וקבלתו לעתיד, כך תקבע גם מידת החיבור שלו אל אורה של תורה.

בברכת חג שמח, שנזכה ביחד לקבל את התורה ולהאיר את העולם כולו באורה!

כותב המאמר: דוד אגמון, מייסד מרכז **מודעות - מרכז רוחני לקבלה וחסידות**

רח' אחווה, 24 נווה צדק תל-אביב

03-5100587